Consiliul Național
al Tineretului din Moldova

05.04.2018

Aviz la proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Programului "START pentru TINERI: o afacere durabilă la tine acasă"

Consiliul Național al Tineretului din Moldova a examinat proiectul Hotărârii Guvernului la aprobarea Programului "START pentru TINERI: o afacere durabilă la tine acasă" și comunică următoarele:

Susținem aprobarea Programului "START pentru TINERI: o afacere durabilă la tine acasă" și venim cu următoarele propuneri și comentarii asupra proiectului Hotărârii Guvernului:

La Anexa nr.1 și Anexa nr.2:

1) În contextul în care, la cap. I, alin. 7 și la cap. II. Pct. 6, lit. c) se menționează încurajarea activităților de antreprenoriat preponderent în zonele rurale, reiese că programul se adresează și doritorilor de a lansa o afacere în zonele urbane. În acest context, cât și pentru a asigura un impact sporit al programului, la cap. II, pct. 5, lit. a) propunem adăugarea sintagmei "și în zonele urbane" după sintagma "în zonele rurale".

Mai mult, pentru a aduce claritate în acest sens, recomandăm să se adauge ponderea afacerilor ce vor beneficia de program, din mediul urban cât și a celor din mediul rural. Cu toate că zonele rurale sunt în special afectate de șomaj și de fenomenul migraționist în rândul tinerilor, considerăm că zonele urbane nu trebuie excluse din proiect, întrucât 44% din tineri (18-35) se află în zona urbană în 2017, iar nevalorificarea acestui potențial poate duce la intensificarea migrației din mediul urban peste hotarele țării. În acest context, recomandăm raportul de 70% pentru mediul rural si 30% pentru mediul urban.

2) La cap. II, pct. 5 b), propunem adăugarea sintagmei "în țară" după sintagma "întreprindere nou-înregistrată".

3) La cap. II, pct. 5, recomandăm de a înlocui sintagma "b)" cu "sau", întrucât pct. 5 a) și pct. 5 b) nu pot fi cumulative.

4) La cap. II, pct. 6 d), sugerăm adăugarea sintagmei "și activități profesionale, științifice sau tehnice" după sintagma "sănătate și bunăstare ()", ținând cont de rentabilitatea înaltă și salariile consistente pe acest sector. Mai mult, încurajarea participării tinerilor în activitățile profesionale, științifice sau tehnice poate contribui la dezvoltarea unor servicii de consultanță în mediul rural.

5) La cap. III, pct. 8., considerăm oportun de a extinde perioada suportului informațional, consultativ și de mentorat până la 2 ani, ținând cont de faptul că 3 din 5 companii falimentează în primii ani de afacere, în special, din cauza lipsei abilităților antreprenoriale. Mai mult, la cap. IV, pct. 12, Comp. III, alin. 2 se menționează că pe parcursul componentei III, se va acorda suport informațional și alte servicii, iar conform cap. IV, pct. 9, Componenta III va dura timp de 2 ani după obținerea finanțării". În acest context, la cap III, pct. 8, propunem înlocuirea sintagmei "în decurs de un an" cu sintagma "în decurs de 2 ani după perioada finanțării".

6) La cap. IV, pct. 9, recomandăm de a preciza pe ce perioadă se va desfășura Componenta I și II în felul următor: "*Componenta I și II se va desfășura pe parcursul a 3 ani consecutivi*" sau "*Componenta I și II se va desfășura pe parcursul unui an*", pentru a face distincție între perioada de implementare a Componentei I,II și perioada de implementare a Componentei III.

7) La cap. IV, pct. 9, propunem de a se revizui perioada de desfășurare a Etapei I "Identificarea ideilor de afaceri - Hackathon", întrucât aceasta va avea loc doar la o lună de la începutul promovării programului iar gradul de retenție a participanților poate suferi din acest considerent.

8) La cap. IV, pct. 10, considerăm oportun de a menționa care sunt criteriile de selecție a organizației ce se va ocupa de implementarea Componentei I, precum și procedura de selectare.

9) La cap. IV, pct. 11, Comp. II, Etapa 1, sugerăm să fie incluse în cadrul celor 5 zone, următoarele raioane: Basarabeasca, Ștefan Vodă, Glodeni, Căușeni și Taraclia, pentru a asigura acoperirea geografică a Programului.

10) La cap. IV, pct. 11, Comp. II, Etapa 2, considerăm oportun de a revizui componența

Comitetului intern de evaluare, format din 5 experți ODIMM, și de a include printre aceștia un reprezentant al mediului de afaceri, prin concurs anual deschis cât și un reprezentant al asociațiilor obștești de tineret, pentru a asigura transparența și imparțialitatea în procesul de selecție.

11) La cap. IV, pct. 11, Comp. II, Etapa 3, alin. 2, pct. 1) propunem de a extinde obiectul finanțării la echipamentele de mâna a doua. Mărimea capitalului inițial la dezvoltarea unei afacerii este un aspect sensibil în rândul tinerilor, care adesea nu dispun de resurse proprii considerabile, mai ales în mediul rural. Astfel, în cazul în care doar utilajele noi sunt eligibile pentru finanțare, capitalul necesar tinerilor antreprenori pentru demararea unei afaceri se poate adeveri mai mare decât în cazul procurării unor echipamente la mana a doua.

12) La cap. IV, pct. 11, Comp. II, Etapa 3, alin. 2, pct. 1) considerăm oportun de a indica dacă costul pentru asigurarea echipamentelor intră în categoria eligibilă.

13) La cap. IV, pct. 11, Comp. II, Etapa 3, alin. 4 (Procesul de finanțare nerambursabilă), propunem substituirea sintagmei "după ce beneficiarul va investi" cu sintagma "după sau odată ce beneficiarul va investi", pentru a admite cazul în care primul transfer pentru produse/servicii se va efectua concomitent din sursele de finanțare a Programului și din contribuția beneficiarului.

14) La cap. IV, pct. 12, "Activități neeligibile de finanțare în cadrul Programului", recomandăm să se adauge pct. 7) activități de producere sau comercializare a tutunului și alcoolului;

15) La cap. IV, pct. 13, considerăm oportun să se fie revizuită perioada pentru care se preconizează bugetul (2018-2020), în condițiile în care, programul va fi implementat în trimestrul 3 sau 4 al anului 2018, iar componenta III se va realiza timp de 2 ani după obținerea finanțării nerambursabile.

16) La cap. V, pct. 15 b), propunem revizuirea numărului de tineri informați cu privire la oportunitățile de participare, în contextul în care procentul de reținere (60% sau 600 din 1000 tineri) este improbabil sau greu de realizat.

17) La cap. V, pct. 15, c), d) și e) propunem să se adauge ponderea tinerilor/afacerilor ce vor beneficia de Program, atât în zonele rurale cât și în zonele urbane, precum urmează:

c) înrolarea a circa 600 de tineri (70% din mediul rural și 30% din mediul urban) în procesul de generare de idei inovatoare de afaceri din întreaga țară, inclusiv idei alineate la cadrul și obiectivele de dezvoltare durabilă;

d) instruirea și asistarea în inițierea, dezvoltarea afacerilor inovatoare și elaborarea proiectelor investiționale, a cel puțin 540 de tineri (70% din mediul rural și 30% din mediul urban);

e) finanțarea nerambursabilă în mărime maximă de 180 mii lei a 250 de afaceri inițiate și dezvoltate de tineri întreprinzători(70% din mediul rural și 30% din mediul urban), inclusiv 10% de tineri defavorizați.

18) Anexa nr. 2, pct. 1, se propune a fi modificat după cum urmează:

„Comitetul de Coordonare se constituie din câte un reprezentant din cadrul următoarelor instituții și organizații:
Ministerul Economiei și Infrastructurii;
Ministerul Finanțelor;
Ministerul Educației, Culturii și Cercetării;
Ministerul Agriculturii, Dezvoltării regionale și Mediului;
Organizația pentru Dezvoltarea Sectorului IMM;
Agenția de Stat pentru Proprietatea Individuală;
Mediul de afaceri;
Asociațiile obștești de tineret.

Adițional, recomandăm:

- Crearea unor facilități și servicii de asistență a mamelor cu copii pe durata instruirilor și concursului(supravegherea copiilor în timpul instruirilor, pregătirea unor programe pentru cei mici si asigurarea meselor etc);
- Dezvoltarea unei platforme online accesibile, destinate tinerilor antreprenori, ce conține toată informația cu privire la condițiile și oportunitățile din cadrul programului (inclusiv IA de proximitate, adrese utile, ghid de înregistrare a afacerii, cursuri online etc) și care include un mecanism de feedback;
-Încurajarea antreprenorialului și în rândul adolescenților (15 -18 ani) în scoli, prin intermediul unor instruiri, concursuri și programe mici de finanțare.

Consiliul Național
al Tineretului din Moldova

Consiliul Național al Tineretului din Moldova (CNTM) este structura asociativă a 61 de organizații de tineret, ce promovează drepturile tinerilor și reprezintă interesele acestora în procesul de elaborare, implementare și evaluare a politicilor de tineret, servește drept platformă națională unică a sectorului asociativ de tineret. Este fondat la 18 februarie 1999 și activează în baza principiilor de organizare: solidaritate, autonomie organizațională, transparență, eligibilitatea organelor de conducere, profesionalism, etc.

Misiune: Consiliul Național al Tineretului din Moldova (CNTM)promovează interesele tinerilor din Moldova, contribuie la dezvoltarea structurilor asociative de tineret prin desfășurarea programelor și activităților de instruire, informare, lobby și consultare.

Beneficiari: organizațiile/asociațiile de tineret, grupurile de inițiativă, tineri, profesioniști ce lucrează cu tinerii, etc.

Contacte:
Consiliul Național al Tineretului din Moldova,
Str. Petru Rareș, 18,
Chișinău, MD-2005, Republica Moldova,
Tel. +373 22 23 51, 75 +373 22 23 08 88,
www.cntm.md, cntm.corespondenta@gmail.com
Facebook/CNTMoldova.

Secretar General

Igor Ciurea